

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra geografie

Datum odevzdání posudku:

Jméno a příjmení studenta:

Radek Svoboda

Obor: Z – SV

Oponent diplomové práce:

Mgr. Jan Pileček

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Geografický výzkum periferního regionu Kaplice se zaměřením na sociální kapitál

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)

A	B	C	N
---	---	---	---

Diplomová práce kolegy Svobody má 91 stran textu. Je strukturována do sedmi hlavních kapitol (včetně úvodu a závěru). Na závěr je připojen seznam literatury a zdrojů informací, seznam tabulek, obrázků, map a grafů. Práci uzavírá rozmanitá část příloh.

Rozsah práce a struktura jednotlivých kapitol odpovídá nárokům na daný typ kvalifikačních prací. Jednotlivé kapitoly jsou jasně strukturovány a jejich posloupnost je logická. Nicméně není asi úplně vhodné, aby se v práci vyskytoval stejný název pro dvě různé kapitoly (4.1 vs. 6.2.1).

2. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení hypotéz a cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

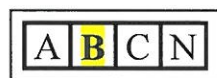
Vzhledem k zaměření práce si autor stanovil dva hlavní cíle: a) zjistit úroveň sociálního kapitálu dané oblasti se zaměřením na čtyři základní dimenze sociálního kapitálu – sociální síť, důvěra, občanská angažovanost, sounáležitost s místem; b) zjistit úroveň sociálního kapitálu z pohledu genderové studie se zaměřením na tři dimenze sociálního kapitálu – sociální síť, důvěra, sounáležitost s místem. Tyto cíle pak byly naplňovány prostřednictvím několika dílčích cílů.

Pozitivně lze hodnotit autorovu snahu stanovit hypotézy na základě výsledků jiných kvalifikačních prací, resp. odborných studií z geografického a také sociologického prostředí, a to zejména s ohledem na typ modelového území (příhraniční periferie). Nicméně charakter získaných primárních dat z autorova výzkumu by, v případě stanovené hypotézy č. 4 (předpokládané genderové rozdíly v úrovni sociálního kapitálu), resp. stanovených cílů, umožnil formulaci daleko zajímavějších hypotéz a cílů a z hlediska přínosu k poznání fenoménu sociálního kapitálu by mohl pravděpodobně přinést hodnotnější výstupy. Jedná se zejména o výzkum vztahu úrovně/kvality sociálního kapitálu v závislosti na věku (průběh obrácené U-křivky – Glaeser et al. 2002) a na úrovni vzdělání (spojitost a vzájemná podmíněnost sociálního a lidského kapitálu byla a je předmětem mnoha diskusí a výzkumů, i v rámci Česka).

Kvalita dat pro naplnění stanovených cílů, resp. ověření hypotéz je dostačující. Je potřeba ocenit rozsah dotazníkového šetření, kdy se autor pokusil získat co největší počet odpovědí kombinací „tradičních“ a méně „netradičních“ forem dotazování, tzn. distribuce dotazníku fyzicky a také přes internet. Tímto postupem se autorovi podařilo získat celkem 293 dotazníků od obyvatel modelového území, z čehož bylo 237 dotazníků validních. Před realizací dotazníkového šetření autor také provedl, často opomíjenou, pilotáž, kdy byl dotazník ověřen kontrolní skupinou osob.

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

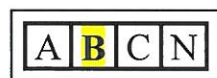

Z pohledu výběru literatury lze konstatovat, že autor pracoval s relevantními tituly, a to především z českého geografického a sociologického prostředí. V seznamu literatury se však objevují i některé významné zahraniční práce.

Z formálního hlediska se však v práci objevují (poměrně často) chyby v citacích – např. viz s. 10 (Jančák et al. 2013, správně Jančák et al. 2010); s. 33 (ne V. Illnera, ale M. Illnera); a nepřesnosti – např. viz s. 34, 1. odstavec (vyjmenování pánové, resp. většina z nich, stále působí na UK v Praze). Navíc některé citované tituly vůbec nefigurují v seznamu literatury (např. Bourdieu 1980, 1985).

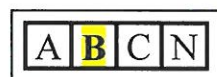
4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém)

Teoretická část práce by mohla být propracovanější zejména ve smyslu kritického zhodnocení klíčových konceptů periferie a částečně sociálního kapitálu (nástin kritického zhodnocení sociálního kapitálu viz s. 13, 3. odstavec, 3. řádek, nebo kapitola 3.1.4), a zejména ve smyslu autorova vlastního názoru/pohledu na diskutovanou problematiku (k jakým definicím, směrům se přiklání apod.). V rámci diskuse definic pojmu periferie chybí alespoň stručná diskuse k širší problematice perifernosti (např. vznik perifernosti, resp. periferií, vývoj/proměnlivost periferií v čase, perifernost ve vztahu k měřítkové úrovni). Z pohledu diskuse vybraných přístupů k výzkumu polarizace prostoru by bylo vhodné diskutovat nejen ty „nejstarší“ klasické práce např. W. Christallera aj., ale zejména zmínit ty „nejnovější“ – institucionální teorie regionálního rozvoje, které mají velmi úzkou spojitost s konceptem sociálního kapitálu.

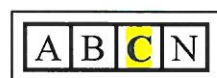
5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

Z interpretace a pokusu o explanaci dosažených výsledků je patrná autorova znalost modelového území. Nicméně s ohledem na komparaci s pracemi, které autor diskutoval při stanovování hypotéz, je nutné brát v potaz (a v práci se to nikde neobjevuje) vzorek respondentů, ze kterého vycházeli při formulaci svých závěrů Jančák et al. (2010), resp. Aufrechtová (2013).

Navíc některé doprovodné grafy nejsou pro čtenáře na první pohled zcela srozumitelné (např. graf 24, kdy není zcela jasné jaká je v daném kontextu úloha Městské policie Kaplice).

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

Úroveň jazykového a stylistického zpracování je slabá a sráží kvalitu obsahové náplně práce. Práce není „čtivá“ (např. poměrně často se střídá „ich“ forma s trpným rodem). V textu je možné nalézt řadu krkolomných formulací a chyb, které by vyžadovaly korekturu (např. s. 12, 1. odstavec; s. 24, konec 1. odstavce; s. 32, 6.

řádek – „řiká“; s. 37, 3. a 5. řádek – „své“; s. 44, 1. řádek – „doosidlováním“; s. 45, 2. odstavec, 5. řádek – „Vyšší“; s. 47, 1. odstavec, 1. řádek – „Správního“).

7. Formální a grafická úroveň práce

Kladně/uspokojivě lze hodnotit formální a grafickou úroveň práce. Zejména je potřeba ocenit úroveň zpracování mapových výstupů v prostředí GIS, které jsou vhodným prostředkem vizualizace a slouží jako podklad pro následnou interpretaci získaných poznatků.

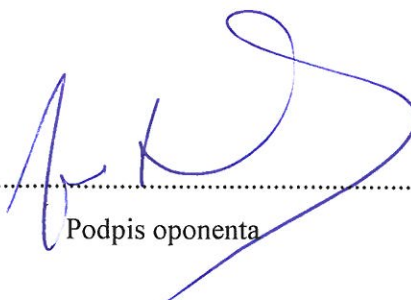
Otázky k obhajobě:

- 1) Prosím autora, aby se pokusil objasnit rozdíl (tak jak jej chápe) mezi kvalitou a úrovní sociálního kapitálu (viz kapitola 6.2.3 vs. 6.2.4);
- 2) Na základě čeho autor konstatuje (viz s. 44, 1. odstavec), že „...jedním ze základních ukazatelů kvality života a sociálního kapitálu obyvatelstva je vzdělanostní struktura“, když úroveň vzdělanosti je jedním z hlavních (klíčových) ukazatelů kvality/úrovně lidského a ne sociálního kapitálu?;
- 3) Na základě čeho/jakých prací autor konstatuje (viz. s. 91, 1. odstavec, 8. řádek), že „...ve srovnání s obdobnými regiony je možné říci, že kvalita sociálního kapitálu odpovídá úrovni periferie vnější pohraniční oblasti, i když v trochu vyšší míře“?;
- 4) Lze v modelovém území (např. v problematickém Dolním Dvořišti – gamblerství, prostituce) pozorovat znaky negativních forem sociálního kapitálu (viz svazující sociální kapitál), které se vyznačují uzavřenými sítěmi v oblasti korupce, klientelismu, atd.??;
- 5) Jaký by autor, při provedení dodatečných analýz na základě získaných dat z dotazníkového šetření, očekával vztah mezi úrovní vzdělanosti respondentů (lidským kapitálem) a úrovní/kvalitou sociálního kapitálu?

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
-------------	------------------------	-----------	---------------

V Českých Budějovicích dne 5.8.2013

.....

Podpis oponenta